

ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN OPINTO-OPAS 2015 – 2017

Oppaan vaatimukset koskevat hammaslääkäreitä, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden erikoistumiskoulutukseen 1.8.2015 – 31.7.2017 välisenä aikana.

Erikoishammaslääkärikoulutusta koskevat pysyväismääräykset ovat tiedekunnan hyväksymät määräykset koulutuksen suorittamisesta, ja ne koskevat kaikkia erikoisaloja ja kaikkia erikoistuvia riippumatta opinto-oikeuden myöntämisaikajankohdasta. Pysyväismääräysten lisäksi erikoistuva suorittaa tutkintonsa oman erikoisalansa koulutusvaatimusten mukaisesti.

Sisällys

1. Erikoishammaslääkärikoulutuksen hallinto ja päätöksenteko	3
2. Opinto-oikeuden myöntäminen ja yliopistoon ilmoittautuminen	4
3. Koulutusohjelmat ja niiden painotusalueet	5
4. Koulutuksen tavoitteet ja rakenne	5
5. Erikoishammaslääkärikoulutuksen suorittaminen	6
5.1 Käytännön palvelu ja toimipaikkakoulutus	6
5.2 Teoreettinen koulutus	6
5.3 Johtamiskoulutus	7
5.4 Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu	7
5.4.1 Kuulustelun tavoitteet ja suorittaminen	7
5.4.2 Kuulusteluun ilmoittautuminen	8
5.4.3 Kuulustelun tuloksista ilmoittaminen	8
5.4.4 Erikoishammaslääkärikuulustelun koordinointi	8
5.5 Arviointi ja erikoistuvan hammaslääkäriin ohjaus	9
6. Koulutusta ja palveluja koskevia yleisiä määräyksiä	10
6.1 Palveluajat	10
6.2 Poissaolojen ja keskeytysten vaikutus	10
6.3 Eri toimissa työskentely	11
6.4 Suoritusten vanheneminen	12
6.5 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)	12
7. Todistuksen hakeminen suoritetusta koulutuksesta	13
8. Laillistaminen erikoishammaslääkärikoulutuksen jälkeen	13
9. Kriteerit yliopistosairaalan ulkopuolisten koulutuspaikkojen hyväksymiselle	14
9.1 Koulutuspaikkasopimus	14
9.2 Henkilökohtainen koulutussopimus	15
10. Teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen järjestäminen	15
HAMMASLÄÄKETIETEELLISEN DIAGNOSTIIKAN KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Suupatologia	16
HAMMASLÄÄKETIETEELLISEN DIAGNOSTIIKAN KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Suurradiologia	18
HAMPAISTON OIKOMISHOITO	20
KLIINISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Kariologia ja endodontia	22
KLIINISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Lasten hammashoito	24
KLIINISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Parodontologia	26
KLIINISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Protetiikka ja purentafysiologia	28
SUU- JA LEUKAKIRURGIA	30
TERVEYDENHUOLTO	32

I. Erikoishammaslääkärikoulutuksen hallinto ja päätöksenteko

Erikoishammaslääkärikoulutuksen parissa työskentelee monia toimijoita. Varsinainen päätäntävalta erikoishammaslääkärikoulutuksesta on sosiaali- ja terveysministeriöllä sekä lääketieteellisillä tiedekunnilla. Muut viranomaiset ja toimielimet ovat neuvoa-antavia tai niiden tehtävänä on koulutuksen kehittäminen ja koordinointi.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on ylin ohjaava viranomainen erikoistumiskoulutuksessa. STM antaa asetuksen erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksesta. Asetuksessa säädetään koulutusohjelmista, niiden pituuksista, koulutukseen ottamisesta ja suorittamisesta ja siitä missä yliopistoissa erikoistumiskoulutuksen voi suorittaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön alainen sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto (Valvira) myöntää hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon jälkeen hakemuksesta oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Myös erikoishammaslääkärin koulutuksen suorittaneet hakevat Valviralta erikoishammaslääkärin ammatinharjoittamisoikeutta.

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan tehtävänä on antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta, ammattitoiminnasta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä ([laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994](#) ja [1030/2000](#)).

Valtakunnallinen erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäri- sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen koordinaatiojaosto. Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan yhteydessä itsenäisesti toimivan koordinaatiojaoston, jonka tehtävänä on arvioida kansallisia erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen tarpeita, sekä tehdä aloitteita koulutuksen kehittämiseksi. Jaoston kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Alueelliset neuvottelukunnat toimivat yliopistojen yhteydessä alueellisina yhteistyöeliminä erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksessa ([Sosiaali- ja terveysministeriön asetus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksesta 56/2015](#)). Neuvottelukunnassa ovat edustettuina yliopiston, erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien kuntayhtymien sekä perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon toimintayksiköiden nimeämiä jäseniä sekä erikoistumiskoulutuksessa olevien edustus.

Lääketieteellisen tiedekunnan (koulutusyksikkö) toimivaltaan kuuluu päättää siitä, mitkä virat, toimet tai tehtävät ovat erikoishammaslääkärikoulutukseen soveltuvia koulutusvirkoja. Koulutusyksiköt hyväksyvät koulutussopimukset yliopistosairaalan ulkopuolisten koulutuspaikkojen kanssa. Koulutusyksiköt hyväksyvät erikoistumaan hakeutuvat koulutusohjelmiin, hyväksyvät koulutussuunnitelmat, nimeävät vastuuhenkilöt, kouluttajat ja kuulustelijat, käsittelevät palvelua ym. opintoja koskevia asioita sekä antavat todistuksen suoritetusta koulutuksesta. Koulutusyksiköt valvovat erikoishammaslääkärikoulutusta vastuualueensa sairaaloissa, terveyskeskuksissa ja muissa yksiköissä. Koulutusyksiköiden tulee toimia keskenään yhteistyössä perustaessaan koulutusohjelmia, vahvistaessaan koulutusvaatimuksia ja järjestäessään niihin kuuluvaa koulutusta.

- **Koulutusdekaani** myöntää opinto-oikeudet erikoistumiskoulutukseen sekä myöntää todistuksen suoritetusta koulutuksesta.
- **Ammatillisen jatkokoulutuksen toimikunnan** tehtävänä on vastata ammatillisen jatkokoulutuksen kehittämisestä ja koordinoinnista Oulun yliopiston vastuualueella. Toimikunta käsittelee erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sekä yleislääketieteen erityiskoulutukseen liittyviä asioita, ohjaa koulutuksen käytännön toteutumista ja vastaa erikoislääkärien lisäkoulutusohjelmista.
- **Koulutusohjelman vastuuhenkilö** toimii oman koulutusohjelmansa osalta asiantuntijana ja vastaa koulutusohjelman toteuttamisesta ja kehittämisestä. Vastuuhenkilön tulee hyväksyä erikoistuvan hammaslääkärin henkilökohtaiset opintosuunnitelmat (HOPS) sekä seurata ja arvioida koulutuksen ja

oppimisen edistymistä. Vastuuhenkilö hyväksyy erikoistuvien hammaslääkärien opintosuoritukset osaksi koulutusta.

Yliopistollisissa sairaaloissa ja muissa koulutuspaikoissa, joiden kanssa on tehty koulutussopimukset, suoritetaan erikoistuvien valinnat koulutusvirkoihin. Erikoistuvan hammaslääkäriin valinnasta koulutusvirkaan neuvotellaan vastuuhenkilön kanssa.

Kouluttaja on koulutusohjelman vastuuhenkilön nimeämä. Hän vastaa osaltaan koulutuksen toteutumisesta ja osallistuu arviointiin. Yliopistosairaalan ulkopuolisessa koulutuspaikassa kouluttajaksi haluava hakee koulutusoikeuksia yliopistolta. Kun yliopisto on myöntänyt hänelle koulutusoikeudet, vastaa ao. kouluttaja koulutuspaikan koulutusedellytyksistä ja osallistuu arviointiin.

Henkilökohtainen ohjaaja (tutor) on erikoistuvan hammaslääkäriin tukihenkilö ja ohjaa erikoistuvaa hammaslääkärinä tämän työtehtävissä ja huolehtii laaditun koulutussuunnitelman tarkoituksenmukaisuudesta sekä teoriakoulutuksen että käytännön koulutuksen osalta. Ohjaaja osallistuu myös arviointeihin.

Erikoistuvan hammaslääkäriin vastuulla on perehtyä koulutuksen pysyvääsmääräyksiin ja opinto-oppaassa kuvattuihin oman erikoisalansa vaatimuksiin sekä laatia henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) sekä pitää lokikirjaa saamastaan koulutuksesta. Lisäksi hänen tulee osallistua oman oppimisensa arviointiin ja koulutuksen kehittämiseen.

2. Opinto-oikeuden myöntäminen ja yliopistoon ilmoittautuminen

Erikoishammaslääkäriin koulutuksen aloittamisen edellytyksenä on hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto, laillistaminen sekä kahden vuoden työskentely päätoimisesti hammaslääkäriin klinisissä tehtävissä. Erikoistumiskoulutusta säätelevän asetuksen (56/2015, 7§) mukaisesti erikoishammaslääkärikoulutusta suorittamaan voidaan ottaa henkilö, joka on saanut Suomessa oikeuden tai luvan harjoittaa hammaslääkäriin ammattia laillistettuna hammaslääkäriin ja joka on työskennellyt päätoimisesti hammaslääkäriin klinisissä tehtävissä vähintään kaksi vuotta. Jos työskentely hammaslääkäriin tehtävissä suoritetaan osa-aikaisesti, pitenee vastaavasti vaadittava palvelusaika. Opinto-oikeutta ei voida myöntää rajoitetun luvan perusteella, eli jos laillistus on määräaikainen ja/tai johonkin tiettyyn sairaalaan/terveyskeskukseen sidottu.

Opinto-oikeutta haetaan yliopistolta, jonka vastuualueella erikoishammaslääkärikoulutus on tarkoitus suorittaa. Opinto-oikeus myönnetään kerrallaan vain yhteen koulutusohjelmaan.

Muulla kuin Suomessa hammaslääkäriin tutkinnon suorittaneelta edellytetään todistuksella osoitettu vähintään tyydyttävä suomen tai ruotsin kielen taito. Hyväksyttävistä kielitodistuksista ovat [Opetushallituksen järjestämä yleinen kielitutkinto](#) (taso 3-4, keskitaso) tai [Valtiohallinnon kielitutkinto](#) (tyydyttävät tiedot). Lisäksi hyväksytään Kesäyliopiston suomen kielen kurssi (taitotaso 6-9) tai muulla tavalla osoitettu vastaavan tasoinen kielitaito.

Erikoistumisvirkoihin pääsy ja niissä toimiminen edellyttää henkilön soveltuvuutta kyseiselle erikoisalalle. Valinta erikoistumisvirkoihin tapahtuu terveystaloustieteen ja lääketieteen tutkimuskeskuksessa.

Erikoistuva suorittaa koulutuksen niiden vaatimusten mukaan, jotka ovat voimassa opiskeluoikeuden myöntämisaikana. Opiskelupaikan vastaanottamalla erikoistuva sitoutuu noudattamaan koulutuksesta annettuja ohjeita ja määräyksiä sekä noudattamaan opinto-oppaan vaatimuksia.

Erikoistuvan hammaslääkäriin on [ilmoitettava joka lukuvuosi läsnä- tai poissaolevaksi](#). Läsnäolevaksi pitää ilmoittautua niinä lukukausina, joina osallistuu opetukseen, saa säännöllistä ohjausta, suorittaa teoreettista kurssia, osallistuu kuulusteluun tai hakee todistusta.

Koulutusohjelman vaihtaminen tapahtuu samaa menettelyä noudattaen kuin haettaessa ensimmäistä kertaa opinto-oikeutta erikoishammaslääkärikoulutukseen. Vaihtaessaan koulutusohjelmaa erikoistuvan tulee [luopua aikaisemmasta opinto-oikeudestaan](#). Vaihtaessaan koulutusyksikköä (yliopistoa) erikoistuvan hammaslääkäriin on sekä ilmoitettava vaihdostaan vanhaan koulutusyksikköön, että haettava opinto-oikeutta uudesta koulutusyksiköstä.

3. Koulutusohjelmat ja niiden painotusalueet

Erikoishammaslääkärikoulutuksen koulutusohjelmat ovat:

- hampaiston oikomishoito
- hammaslääketieteellinen diagnostiikka
- kliininen hammashoito
- suu- ja leukakirurgia
- terveydenhuolto

Kliininen hammashoito on jakautunut painotusalueisiin, jotka ovat:

- kariologia ja endodontia,
- parodontologia
- lasten hammashoito
- protetiikka ja purentafysiologia

Hammaslääketieteellisen diagnostiikan painotusalueet ovat:

- suurradiologia
- suupatologia

Erikoishammaslääkäriin koulutus kestää täystoimisesti opiskellen kolme vuotta. Suu- ja leukakirurgian koulutusohjelman pituus on kuusi vuotta.

4. Koulutuksen tavoitteet ja rakenne

Erikoishammaslääkäriin koulutuksen tavoitteena on perehdyttää hammaslääkäri erikoisalansa tieteelliseen tietoon ja tiedonhankintaan sekä antaa hänelle valmiudet alansa erikoishammaslääkäriin tehtäviin, ammattitaidon ylläpitämiseen ja erikoisalansa kehittämiseen sekä toimimiseen erikoishammaslääkäriin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä. Koulutuksen tulee antaa erikoishammaslääkärille valmiudet hallita vaativia diagnostisia menetelmiä sekä suunnitella ja toteuttaa erikoisalansa vaativa sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito yksilö- ja väestötasolla. Koulutuksen tavoitteena on lisäksi, että hammaslääkäri perehtyy terveydenhuollon suunnitteluun, hallintoon, johtamiseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön (A 56/2015, 2 §.)

Erikoishammaslääkärikoulutus jakaantuu seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Käytännön palvelu ja toimipaikkakoulutus
2. Teoreettinen koulutus
3. Johtamiskoulutus
4. Valtakunnallinen erikoisalakohtainen kuulustelu
5. Koulutuksen arviointi: Erikoistuvan hammaslääkäriin tulee osallistua oman oppimisen ja koulutuksen kehittämiseen ja arviointiin

5. Erikoishammaslääkärikoulutuksen suorittaminen

5.1 Käytännön palvelu ja toimipaikkakoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutuksen tulee olla suunniteltua ja ohjattua. Erikoistuva osallistuu kliiniseen työhön potilaita hoitavana tai tutkivana tai potilasnäytteiden tutkimisesta huolehtivana hammaslääkärinä tai toimimalla muissa hammaslääketieteen tai terveydenhuollon asiantuntemusta vaativissa tehtävissä. Täten hän hankkii erikoisalansa käytännön taidot asianomaisen yksikön palveluksessa olevan kouluttajan valvonnassa.

Terveyskeskuspalvelu, erikoisalan koulutus ja yliopistosairaalan ulkopuolinen palvelu

Erikoishammaslääkärikoulutukseen sisällytettäviä palveluita suoritetaan yliopiston hyväksymässä koulutusvirassa, -toimessa tai -tehtävässä. Tiedekunnan hyväksymät koulutuspaikat on listattu tiedekunnan sivuilla <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/ehlkoulutus>.

Asetuksen 56/2015 (7 §) mukaan koulutusajasta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen sairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Sääntö ei koske terveyskeskuksessa suoritettavaa koulutusaikaa lukuun ottamatta hammaslääketieteellisen diagnostiikan eikä suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaa. Kolmen vuoden koulutusohjelmissa yliopistosairaalapalvelua voi suorittaa enintään 18 kuukautta ja vähimmäisvaatimus on 12 kuukautta. Koulutusohjelman vastuhenkilö päättää oppialakohtaisesti yliopistosairaalapalvelun määrästä (12–18 kuukautta).

Mikäli koulutusta suoritetaan sijaisuuksissa, koulutuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että erikoistuvalla hammaslääkärille on myönnetty opinto-oikeus ja että erikoistuva hammaslääkäri osallistuu yliopiston järjestämään teoreettiseen koulutukseen vastuhenkilön kanssa sovitulla tavalla.

Toisen yliopiston erikoistumisvirassa suoritettu palvelu voidaan hyväksyä ko. koulutusohjelman vaatimusten mukaiseksi palveluksi.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Koulutustilaisuudet voivat olla seminaareja, demonstraatioita tai tilaisuuksia, jossa käydään järjestelmällisesti läpi oman erikoisalan ja terveydenhuollon kokonaisuuden keskeisiä kysymyksiä.

5.2 Teoreettinen koulutus

Teoreettisella koulutuksella tarkoitetaan yliopiston hyväksymää teoreettista kurssimuotoista opetusta, jota edellytetään toimipaikkakoulutuksen lisäksi. Teoreettinen koulutus on perusopintoja syventävää ja alalla toimimisen kannalta tärkeitä aihekokonaisuuksia käsittelevää opetusta. Suoritettavien kurssien tulee muodostaa erikoistumisen kannalta mielekäs kokonaisuus. Suunnitelma teoreettisen opetuksen eri osa-alueista tehdään henkilökohtaisen koulutussuunnitelman yhteydessä. Koulutuksen vastuhenkilö hyväksyy suunnitelman. Osallistuminen osoitetaan erillisellä todistuksella tai lokikirjamerkinnoilla. Mikäli teoreettinen kurssimuotoinen koulutus tapahtuu työaikana, erikoistuvan hammaslääkärin tulee olla virkavapaalla (palkallinen tai palkaton) tai hänet tulee määrätä koulutukseen.

Työnantajan, joka saa valtion maksamaa tukea erikoislääkärihammaskoulutuksesta, tulee antaa erikoistuvalla hammaslääkärille työaikana mahdollisuus osallistua vuosittain kurssimuotoiseen opetukseen. Työnantajan tulee osallistua myös tästä aiheutuviin kustannuksiin. Koulutus tulee olla mahdollista suorittaa koko erikoistumiseen varatussa ajassa.

Teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen määrä vaihtelee erikoisaloittain (ks. erikoisaloitteiset vaatimukset). Terveydenhuollon koulutusohjelmassa teoriakoulutuksen laajuus on vähintään 90 opintopistettä sisältäen tutkielman. Ennen koulutuksen aloittamista suoritettua teoreettista opetusta voidaan hyväksyä enintään 60 opintopistettä. Hyväksyttävä koulutus ei saa olla kuutta (6) vuotta vanhempaa. Muiden

erikoisalojen koulutukseen tulee sisältyä toimipaikkakoulutuksen lisäksi teoreettista koulutusta vähintään 40 tuntia / vuosi ao. koulutusohjelman opetussuunnitelman mukaan. Ulkomailla järjestettäviä kursseja hyväksytään vastuuhenkilön päätöksellä.

Säteilyturvakeskuksen (STUK) vahvistaman säteilysuojelukoulutusta terveydenhuollossa koskevan ohjeen ([ST 1.7. 10.12.2012](#)) mukaan säteilysuojelukoulutusta edellytetään radiologian erikoishammaslääkärikoulutuksessa 0.5 opintopistettä.

5.3 Johtamiskoulutus

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus (EJO). Koulutus koskee 1.8.2009 ja sen jälkeen opinto-oikeuden saaneita erikoistuvia lääkäreitä ja hammaslääkäreitä. Ne, jotka ovat suorittaneet tai ovat aloittaneet erikoislääkäri- tai erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluvan 10 opintopisteen laajuisen johtamiskoulutuksen, voivat laajentaa sen 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi suorittamalla 20 opintopisteen laajuiset lisäopinnot.

Lisätietoa johtamiskoulutuksesta tiedekunnan verkkosivulla:

<http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>.

5.4 Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu

5.4.1 Kuulustelun tavoitteet ja suorittaminen

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun tavoitteena on arvioida erikoistuvan teoreettista tietoa ja osaamista sekä kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoishammaslääkäriin kohtaamissa tilanteissa. Kuulustelu perustuu kuulusteluvaatimuksissa mainittuun kirjallisuuteen, lehtiin ja lainsäädäntöön sekä kunkin erikoisalan käytännön tietoon, joka erikoistuvalla hammaslääkärille on erikoistumisensa aikana kertynyt. Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Kysymyksiä asetetaan hampaiston oikomishoidossa, kliinisessä hammashoidossa ja terveydenhuollossa kuusi, joista on vastattava viiteen. Kliinisessä hammashoidossa kysymykset asetetaan kullekin painotusalalle erikseen. Diagnostiikan kysymykset asetetaan erikseen suupatologiassa, suurradiologiassa ja suumikrobiologiassa. Suu- ja leukakirurgian kysymyksiä on kuusi ja ne asetetaan yhteisesti ko. alan erikoislääkärikuulustelun kanssa. Kuulustelussa esitettävät tehtävät voivat käsittää kysymysten ohella myös esim. histologisten leikkeiden, röntgenkuvien tai laboratoriotutkimusten tulkintaa tai muita kouluttajien yhdessä sopimia ammattitaidon osoittamiseen liittyviä tehtäviä.

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi kliiniseen hammashoitoon tai diagnostiikkaan erikoistuva osallistuu vähintään yhteen sivuosa-alueen kuulusteluun. Kysymykset perustuvat koulutusyksiköiden yhdessä sopimaan kirjallisuuteen ja lehtiin. Kuulustelut järjestetään oman koulutusyksikön toimesta. Sivuosa-alueen kuulustelun suorittamiseksi erikoistuvan tulee ottaa yhteyttä osa-alueen vastuuhenkilöön ja sopia kuulustelun aika ja paikka. Kuulusteluvaatimukset ovat kunkin koulutusohjelman yhteydessä.

Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu järjestetään kaikissa koulutusyksiköissä samanaikaisesti kolme kertaa vuodessa: kaksi kertaa kevätlukukaudella ja kerran syyslukukaudella. Kuulusteluun voi osallistua millä tahansa kuulustelupaikkakunnalla, mikäli toisen yliopiston kuulustelupaikassa on tilaa.

Kuulusteluun liittyvät ajankohtaiset tiedot, kuten kuulusteluajankohdat, ilmoittautuminen ja ohjeet, kuulusteluvaatimukset sekä vanhat kuulustelukysymykset löytyvät Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan verkkosivulta: http://www.med.helsinki.fi/amatillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/ilmoittautuminen_kuulustelu.html.

1.8.2011 alkaen valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun voi suorittaa vain suomeksi tai ruotsiksi. Kuulustelukysymykset laaditaan siis suomeksi ja myös ruotsiksi, jos kuulusteltava on sitä ilmoittautuessaan pyytänyt. 31.7.2011 mennessä opinto-oikeuden saaneilla on mahdollisuus tehdä erikoishammaslääkärikuulustelu suomen ja ruotsin lisäksi englannin kielellä, mikäli kuulustelijat siihen suostuvat.

Kuulusteltavat esiintyvät kuulustelussa koodeilla. Kuulustelutulosten tultua erikoistujalla on mahdollisuus saada tietää kuulustelun arvostelijat.

Kuulustelu vanhenee neljässä vuodessa.

5.4.2 Kuulusteluun ilmoittautuminen

Kuulusteluun ilmoittaudutaan sähköisen ilmoittautumisjärjestelmän kautta viimeistään **viisi (5) viikkoa** ennen kuulustelupäivää. Ilmoittautuminen tallentuu viiden yliopiston yhteiseen järjestelmään, josta jokainen yliopisto hyväksyy omat erikoistuvansa kuulusteluun. Kuulusteluun ilmoittautuessaan kuulusteluun osallistuvan pitää olla ilmoittautunut läsnä olevaksi omaan yliopistoonsa. Ilmoittautumisajan päätyttyä sähköinen ilmoittautumislomake sulkeutuu. Tämän jälkeen kuulusteluun ei pysty enää ilmoittautumaan. Kuulusteluun ei oteta jälki-ilmoittautuneita.

Kuulusteluun voi osallistua aikaisintaan kolmantena erikoiskoulutusvuotena, suu- ja leukakirurgiassa neljäntenä koulutusvuotena.

5.4.3 Kuulustelun tuloksista ilmoittaminen

Kuulustelijoiden on palautettava kuulustelun arvostelu **kuuden (6) viikon** kuluttua kuulustelupäivästä. Kuulustelun tulosten saavuttua valtakunnallinen kuulustelun yhdyshenkilö ilmoittaa kuulustelun tulokset kuulusteltaville sähköpostitse.

Kuulustelu arvostellaan asteikolla hyväksytty/hylätty ja käyttäen pisteytystä. Hylätyistä suorituksista kuulustelijoiden pitää antaa aina kirjallinen vastine. Se voi olla joko vaadittavien asiakokonaisuuksien luettelo tai henkilökohtainen kirjallinen palaute. Mikäli erikoistuva hylätään kolmessa kuulustelussa, tulee erikoistujan keskustella erikoisalalan vastuuhenkilön kanssa ongelmista, jotka ovat johtaneet hylkäyksiin.

Kuulusteluvastaukset säilytetään Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa puoli vuotta. Kuulusteltavalla on mahdollisuus saada omalla kustannuksellaan jäljennös omista vastauksistaan. Hylätyt kuulusteltavat saavat erikseen pyydettyä kopiot vastauspapereistaan ilman eri maksua.

Kuulusteltava voi kirjallisesti pyytää oikaisua kuulustelun päätöksestä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin hän on saanut kuulustelun tulokset tietoonsa. Oikaisupyynnön toimitetaan valtakunnallisen kuulustelun yhdyshenkilölle, joka toimittaa oikaisupyynnön edelleen kuulustelun arvostelleille kuulustelijoille. Kuulustelijoiden pitää antaa perusteltu vastauksensa samaansa oikaisupyynnön kohtuullisessa ajassa. Kuulustelijat toimittavat oikaisupyynnön vastineensa valtakunnallisen kuulustelun yhdyshenkilölle, joka lähettää sen tiedoksi oikaisupyynnön tekijälle. Mikäli kuulusteltava on oikaisupyynnön vastineen saatuaan edelleen tyytymätön päätökseen, hän voi hakea oikaisua [Oulun yliopiston tutkintolautakunnalta](#) 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

5.4.4 Erikoishammaslääkärikuulustelun koordinointi

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun koordinaatiosta huolehtii Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimistossa työskentelevä valtakunnallinen yhdyshenkilö. Yhdyshenkilön tehtävänä on kuulustelun koordinoinnin lisäksi kuulustelurekisterin ylläpitäminen, erilaiset tilastointitehtävät ja tarvittaessa kuulustelijoiden yhteistyön avustaminen.

Kukin koulutusyksikkö nimeää kullekin omassa tiedekunnassa edustetulle erikoisalalle vähintään yhden kuulustelijan, joka ilmoitetaan yksikköjen yhteiseen kuulustelurekisteriin. Mahdollisuuksien mukaan koulutusyksiköt nimeävät enemmän kuin yhden kuulustelijan jokaiselle erikoisalalle. Koulutusyksikköjen pitää ryhtyä toimenpiteisiin uuden kuulustelijan nimeämiseksi esim. kuulustelijan eläkkeelle siirtymisen

vuoksi. Mikäli kuulustelija ei pysty toimimaan ennalta sovitusti kuulustelijana, pitää siitä ilmoittaa omaan koulutusyksikköön.

Koulutusyksiköt vahvistavat kuulusteluvaatimukset koulutusohjelmien kuulustelijoiden valtakunnallisesti sovitusta yhtenäisestä esityksestä. Vaatimukset tarkistetaan kaikissa koulutusyksiköissä samanaikaisesti kahden vuoden välein. Kuulustelijat toimittavat yhteisenä esityksenään erikoisalakohdaiset kuulusteluvaatimukset yhdyshenkilölle tarkistettavaksi ennen niiden vahvistamista.

5.5 Arviointi ja erikoistuvan hammaslääkärin ohjaus

Erikoistuva hammaslääkäri tekee opinto-oikeutta hakiessaan henkilökohtaisen erikoistumiskoulutuksen suunnitelman, jonka vastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa kouluttaja käyvät läpi erikoistumiskoulutuksen alussa. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi koulutukselle asetettavat tavoitteet sekä eri koulutusvaiheiksi hyväksyttävät ajanjaksot ja suunnitellut koulutuspaikat. Koulutuksen seurannasta vastaa vastuuhenkilö.

Koulutusyksikön tulee antaa erikoistujalle ko. erikoisalan lokikirja koulutuksen alussa. Koulutusyksikkö vastaa lokikirjan sisällöstä, mutta erikoistuva hammaslääkäri siihen tulevien merkintöjen ajantasaisuudesta. Lokikirjan merkinnöillä voidaan osoittaa jo saatu koulutus ja toisaalta miltä osa-alueilta koulutusta tulisi vielä saada. Samalla erikoisalalla tulisi olla valtakunnallisesti mahdollisimman yhtenäinen lokikirja.

Oppimisen ja koulutuksen arvioinnin perustan muodostavat etukäteen asetetut tavoitteet, joihin suorituksia ja saavutuksia toistuvasti verrataan. Koulutusohjelmalla ja myös sen eri jaksoilla tulee olla selkeät ja tarkoituksenmukaiset tavoitteet. Arvioinnissa voidaan käyttää apuna sitä varten laadittuja lomakkeita. Vastuuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat koulutuksen alussa yhdessä asettamiensa tavoitteiden saavuttamista toistuvasti ja laativat koulutuksen etenemisestä yhteenvedon vähintään vuosittain. Erikoistuva hammaslääkäri ja kouluttaja selvittävät yhdessä eri koulutusjaksojen alkaessa jaksolle asetetut tavoitteet, sovittavat ne yhteen erikoistujan henkilökohtaisten tavoitteiden kanssa sekä arvioivat oppimista jaksojen ja koulutusohjelmien tavoitteiden pohjalta jaksojen aikana ja niiden lopulla.

On suositeltavaa, että erikoistuva hammaslääkäri voi arvioida myös kouluttajan toimintaa. Erikoisalat antavat yksityiskohtaisemmat ohjeet arvioinnista omissa koulutusohjelmissaan.

6. Koulutusta ja palveluja koskevia yleisiä määräyksiä

Erikoishammaslääkärin koulutukseen voidaan hyväksyä palveluita ja muita suorituksia (kuten teoreettinen koulutus), jotka ovat suoritettu hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon, laillistuksen ja sitä seuranneen kahden vuoden päätoimisen työskentelyn (hammaslääkärin kliiniset tehtävät) jälkeen. Laillistuksen tulee olla voimassa koko erikoistumisen ajan. Mikäli laillistuksessa on katkoksia, ei niiltä ajoilta voida hyväksyä palvelua eikä muita suorituksia koulutukseen. Mikäli laillistus on sidottu johonkin tiettyyn sairaalaan/terveyskeskukseen, ei myöskään siltä ajalta voida hyväksyä palveluita/suorituksia.

Ulkomailla hammaslääkärin tutkinnon suorittaneella erikoistujalla tulee olla voimassa oleva lupa toimia lääkärinä Suomessa. Laillistuksen tulee olla koko ajan voimassa, eikä se saa olla sidottu johonkin tiettyyn sairaalaan/terveyskeskukseen.

Ennen opinto-oikeuden myöntämistä suoritettu palvelu voidaan hyväksyä koulutukseen, mikäli ne vastaavat erikoisalalan opetussuunnitelmaa ja voimassa olevia pysyvääsmääräyksiä.

6.1 Palveluajat

Lyhin erikoiskoulutukseksi hyväksyttävä yksittäinen palvelujakso on yksi kuukausi (kalenterikuukausi tai 30 päivää).

Erikoishammaslääkärikoulutus suoritetaan ensisijaisesti kokopäivätyössä. Mikäli palvelulle asetetut tavoitteet saavutetaan, se on mahdollista suorittaa myös osittain osapäiväisenä. Osa-aikainen palvelu on kuitenkin oltava vähintään 50 % kokopäiväisestä palvelusta. Tällöin koulutusaika vastaavasti pitenee. Osa-aikaisesta palvelusta tulee sopia etukäteen koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa, mikäli yli puolet koulutuksesta suoritetaan osa-aikaisena.

Palveluita voidaan hyväksyä koulutukseen vain siihen päivämäärään asti, mihin työ-/palvelutodistus on päivätty. Jos työsuhde on ollut esimerkiksi ajalla 1.1.2015 – 31.3.2015, mutta todistus on päivätty 15.2.2015, lasketaan palveluita tutkintoon hyväksi vain ajalta 1.1.2015 – 15.2.2015.

6.2 Poissaolojen ja keskeytysten vaikutus

Kunakin koulutusvuonna (kalenterivuonna) sairaudesta tai muusta pätevästä syystä pidetystä virkavapaudesta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta ja opintovapaasta tentin lukua varten voidaan lukea koulutukseen yhteensä yksi kuukausi (30 päivää), mikäli virkamääräys on voimassa. Yhteen lapseen liittyvästä äitiys-, isyys- tai vanhempainlomasta voidaan lukea koulutukseen kuitenkin vain kuukausi, vaikka loma/vapaat jakautuisivat eri vuosille. Yksityisasian vuoksi otettu virkavapaus pidentää palvelua virkavapauden ajan.

Keskeytyspäiviksi ei lasketa mm. seuraavia:

- vuosilomapäivät
- lomarahavapaat
- säästövapaat (palkalliset)
- aktiivivapaat
- päivystysvapaat
- täydennyskoulutus (työn edellyttämä/palkallinen)
- ulkomainen koulutus (palkallinen)

Jos aktiivivapaiden tai muiden yllämainittujen vapaiden määrä on poikkeuksellisen suuri, on erikoisalan vastuuhenkilön varmistettava siitä että koulutuksen oppimistavoitteet saavutetaan. Tarvittaessa erikoisalan vastuuhenkilö voi määrätä lisäpalvelua, mikäli todetaan että opiskelija ei ole saavuttanut jaksolle asetettuja oppimistavoitteita.

Kun muun muassa seuraavien päivien yhteenlaskettu määrä ylittää 30 pv kalenterivuodessa, vähennetään ylimenevä aika suoraan palvelusta:

- sairausloma (palkallinen)
- tilapäinen hoitovapaa (palkallinen/palkaton)
- pakottavat perhesyyt
- äitiysloma, isyysloma, vanhempainvapaa (palkallinen/palkaton)
- opintovapaalain mukainen opintovapaa
- opiskelu (palkaton)
- lukuloma kuulustelua varten
- puolustusvoimien kertausharjoitukset
- lomautukset / säästösyöt

Seuraavat päivät vähennetään suoraan palvelusta:

- yksityisasiat (palkaton)
- virkavapaus/työloma (palkallinen/palkaton)
- sairausloma (palkaton)
- hoitovapaa (palkaton)
- vuorotteluvapaa (palkaton)
- sopeuttamisvapaa

6.3 Eri toimissa työskentely

Koulutuksen vastuuhenkilön hyväksymä palvelu erikoishammaslääkärin pätevyyttä edellyttävässä virassa, toimessa tai tehtävässä hyväksytään erikoiskoulutukseksi edellyttäen, että erikoistuva hammaslääkäri osallistuu varsinaisissa koulutusviroissa oleville tarkoitettuun koulutukseen ja että hänellä on kouluttaja. Minkä tahansa koulutusyksikön erikoistumisviroissa suoritettu erikoiskoulutuksen palvelu hyväksytään kaikissa koulutusyksiköissä ao. koulutusohjelman vaatimusten mukaiseksi palveluksi, mikäli se vastaa sisällöltään erikoisalakohorttien vaatimusten lisäksi myös pysyväismääräyksiä.

Toimimista **yliopiston opettajan, yliopistonlehtorin, klinisen opettajan, assistentin tai päätoimisen tuntiopettajan** virassa hyväksytään tapauskohtaisesti erikoistumiskoulutukseen erikoisalan vastuuhenkilön päätöksellä edellyttäen, että toimintaan liittyy alan sivuvirka yliopistollisessa keskussairaalassa, terveyskeskuksessa tai klinistä toimintaa palvelun sisällön perusteella. Opettajana/lehtorina/assistenttina toimiminen ei korvaa pakollista yhdeksän kuukauden terveyskeskuspalvelua eikä yliopistosairaalapalvelun minimivaatimusta (12 kuukautta).

Erikoisalan koulutukseen voidaan hyväksyä erityisen pätevistä syistä **päätoimisena tutkijana toimimista**, mikäli koulutusohjelman kliniset tavoitteet saavutetaan. Tutkimustyön tulee olla erikoisalaan liittyvää ja vastuuhenkilön puoltamaa. Tutkijana toimiminen ei korvaa pakollista yhdeksän kuukauden

terveyskeskuspalvelua eikä yliopistosairaalapalvelun minimivaatimusta (12 kuukautta). Tutkijana toimimista voidaan hyväksyä kolmevuotisiin koulutusohjelmiin enintään kuusi kuukautta ja kuuden vuoden suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaan enintään yksi vuosi. Tutkimustyöstä on esitettävä aina erillinen todistus, josta ilmenee tutkimuksen aihe, kuvaus työtehtävistä tutkimustyön aikana, tutkimustyöstä mahdollisesti syntyneet julkaisut, tutkimuksen vastuuhenkilö, tutkimusajanjakso ja mahdollinen osa-aikaisuus sekä keskeytykset. Tutkimustyöstä tehdyn selvityksen tulee olla erikoistujan ja tutkimustyötä johtaneen henkilön allekirjoittama. Todistus liitetään todistushakemuksen liitteeksi muiden palvelu- ja koulutustodistusten tavoin.

Osa erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluvasta palvelusta voidaan suorittaa **ulkomailla**. Pakollisesta yhdeksän kuukauden terveyskeskuspalvelusta vähintään kuusi kuukautta tulee suorittaa Suomessa tiedekunnan määräysten mukaisesti. Loput kolme kuukautta terveyskeskuspalvelua vastuuhenkilö voi harkintansa mukaan hyväksyä ulkomailla tehtynä terveyskeskuspalveluna. Erikoisalan vastuuhenkilö päättää ulkomailla tehdyn palvelun hyväksymisestä. Erikoistujan tulee esittää suomen-, ruotsin-, tai englanninkielinen työtodistus, josta käy ilmi työskentelyaika, palvelun sisältö ja mahdolliset keskeytykset tai maininta, ettei niitä ole. Ulkomaisen kliinisen palvelun hyväksymisen edellytyksenä ovat hammaslääkäriin oikeudet kyseissä maassa. Erikoishammaslääkäriin koulutukseen voidaan lukea hyväksi palvelua, joka on tehty ulkomailla ennen erikoistumisen aloittamista.

6.4 Suoritusten vanheneminen

Erikoisalan palvelu ja teoreettinen koulutus, joka on suoritettu viimeisten kuuden vuoden aikana, hyväksytään palveluksi erikoishammaslääkäriin tutkintoa varten. Suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmassa hyväksytään palvelu, joka on suoritettu viimeisten 10 vuoden aikana. Pakollinen ja kaikille erikoisaloille yhteinen yhdeksän kuukauden terveyskeskuspalvelu sekä johtamiskoulutus eivät vanhene. Joillakin aloilla koulutukseen kuuluu palvelua terveyskeskuksessa enemmän kuin yhdeksän kuukautta. Se osa koulutuksesta vanhenee yllä mainittujen vanhenemissääntöjen mukaisesti. Valtakunnallinen kuulustelu vanhenee neljässä vuodessa. Vanhenemissäännöt koskevat myös toista erikoishammaslääkärikoulutusta suorittavia. Vaikka erikoistujalle olisi tehty välipäätös, suoritteet eivät saa olla todistusta haettaessa vanhentuneita (välipäätös ei estä palveluita vanhenemasta).

Erityisestä syystä erikoistuva lääkäri saa pidennystä suoritustensa voimassaoloon (esim. äitiys-, isyys- ja vanhempainloma, varusmiespalvelu). Hoitovapaan osalta palvelujen vanhenemisessä voidaan pidennyksenä huomioida äitiys- ja vanhempainrahaan oikeuttava aika (noin yksi vuosi). Muut poissaolot (kuten tutkimustyö) pidentävät palveluiden ja muiden suoritteiden voimassaoloaika vastuuhenkilön harkinnan mukaan. Vanhentuneiden palvelujen hyväksymiseksi erikoistujan on esitettävä kirjallinen perustelu. Vanhentuneiden suoritusten hyväksymisestä päättää erikoisalan vastuuhenkilö.

6.5 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

Aiemman erikoishammaslääkärikoulutuksen aikana tai muuten hankittu osaaminen voidaan hyväksyä, mikäli opiskelija osoittaa saavuttaneensa koulutukselle asetetut oppimistavoitteet. Aiempi erikoishammaslääkärikoulutus Suomessa tai muussa maassa ei oikeuta automaattiseen hyväksi lukemiseen. Suoritusten vanhenemista koskevat määräykset ovat voimassa myös aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamista koskevissa tapauksissa. Tarvittaessa osaamisen varmistamiseksi opiskelijalle voidaan määrätä kuulustelu, haastattelu, lisäpalvelua tai muuta vastaavaa erikoisalan vastuuhenkilön harkinnan mukaan.

Opiskelijan vastuulla on tehdä esitys hänen aiemmin hankkimansa osaamisen tunnustamisesta. Samaa palvelua on mahdollista lukea hyväksi toiseen koulutukseen, mikäli se vastaa uuden koulutusohjelman vaatimuksia ja voimassa olevia yleisiä määräyksiä. Hyväksi lukemisessa noudatetaan yliopiston ohjeita aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta ja tunnustamisesta.

Erikoistuva voi pyytää kirjallisesti oikaisua koulutusohjelman vastuuhenkilöltä opintosuoritusten hyväksi lukemista koskeviin päätöksiin 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin hän on saanut päätöksen tietoonsa. Mikäli erikoistuva on edelleen tyytymätön päätökseen, hän voi hakea oikaisua [Oulun yliopiston tutkintolautakunnalta](#) 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

7. Todistuksen hakeminen suoritettusta koulutuksesta

Todistusta koulutuksen suorittamisesta haetaan siitä yliopistosta, jossa erikoistuva on kirjoilla ja jonka vastuualueella yliopistollinen koulutus on pääosin suoritettu. Hakemus toimitetaan tiedekuntaan siinä vaiheessa kun kaikki palvelut ja suoritukset (teoreettiset kurssit, johtamiskoulutus, valtakunnallinen kuulustelu) ovat tehtyinä. Palvelujen hyväksymisessä noudatetaan sen vuoden opinto-opasta, jolloin opinto-oikeus on myönnetty.

Erikoistuvan pitää perehtyä ennen todistushakemuksen täyttämistä koulutusohjelman rakenteeseen ja vaatimuksiin sekä yleisiin koulutusta koskeviin pysyväismääräyksiin.

Todistushakemukseen pitää eritellä selkeästi ne kaikki palvelusuhteet ja koulutustilaisuudet, jotka esitetään otettavaksi huomioon tutkintoon. Jokainen erikoistuva laskee itse palveluidensa keston todistushakemukseen ja vähentää pois myös mahdolliset keskeytykset. Myös jokainen teoreettinen kurssi merkitään hakemuslomakkeeseen erikseen.

Kaikista todistushakemuksessa esitetyistä palveluista ja koulutustilaisuuksista pitää olla hakemuksen liitteenä asianmukaiset todistukset (kahden henkilön oikeaksi todistamat kopiot). Palvelujaksoista on esitettävä työtodistukset, joista käy ilmi palvelussuhdeaika, mahdollinen osa-aikaisuus sekä keskeytykset. Mikäli keskeytyksiä ei ole, tulee siitä olla maininta työtodistuksessa. Tietyillä erikoisaloilla erikoistuvan pitää lisäksi liittää hakemukseen täytetty lokikirja.

Hakemus toimitetaan asianmukaisine todistusjäljennöksineen tiedekuntaan joko henkilökohtaisesti tuomalla tai postitse lähettämällä. Tiedekunta hyväksyy palvelut ja muut suoritukset, mikäli ne ovat pysyväismääräysten ja opetussuunnitelman vaatimusten mukaisia. Erikoisalan vastuuhenkilö vahvistaa palveluiden ja suoritusten sisällöllisen riittävyyden todistuksen saamiseksi. Koulutusdekaani myöntää todistuksen erikoishammaslääkärikoulutuksen suorittamisesta.

8. Laillistaminen erikoishammaslääkärikoulutuksen jälkeen

Valmistuneen erikoishammaslääkärin tulee hakea Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valviralta) oikeutta harjoittaa erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Hakemuslomake ja tarkat ohjeet löytyvät Valviran www-sivuilta osoitteesta www.valvira.fi. Hakemukseen tulee liittää tiedekunnan antama jäljennös erikoishammaslääkärin todistuksesta.

9. Kriteerit yliopistosairaalan ulkopuolisten koulutuspaikkojen hyväksymiselle

Lääketieteelliset tiedekunnat valvovat erikoishammaslääkärikoulutusta. Tiedekunta voi hyväksyä kriteerit täyttäviä yliopistosairaalan ulkopuolisia terveydenhuollon yksiköitä koulutuspaikoiksi, jotta voidaan taata riittävien valmiuksien saaminen erikoishammaslääkärikoulutuksen aikana. Erikoishammaslääkärikoulutuksen tulee kyetä vastaamaan terveystalvotuljärjestelmän ja sen asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin sekä turvata hammaslääkäreiden saatavuus terveystalvotuljärjestelmässä.

Erikoishammaslääkäreiden alueellinen ja valtakunnallinen tarve tulee ottaa huomioon erikoisaloittain päätettäessä ulkopuolisten koulutuspaikkojen määrästä.

Kriteerejä, jotka huomioidaan myönnettäessä koulutusoikeuksia:

Kouluttajan:

- tulee olla alan erikoishammaslääkäri
- tulisi olla alan dosentti
- kouluttajalla tulisi olla pedagogista koulutusta

Koulutuspaikan resurssit:

- koulutus tulee toteuttaa lääketieteellisen tiedekunnan hyväksymän erikoisalan koulutusohjelman vaatimusten mukaan
- tautikirjon tulee olla riittävän monipuolinen ja yliopistosairaalan opetusta täydentävä
- yksikön tulee päivystää niillä aloilla, joilla päivystys on olennaista, takapäivystyksen tulee olla kunnossa
- yksikössä tulee olla sopiva alan kirjasto, jossa on erikoisalan tenttivaatimuksissa vaadittavat kirjat ja lehdet sekä elektroniset tiedonsaantijärjestelmät
- toimipaikkakoulutus (muun muassa säännöllinen meeting-toiminta), edellytetään 2–5 tuntia viikossa, lukukausien aikana toimipaikkakoulutuksen lisäksi tulee järjestää muuta, erikoistuvien hammaslääkäreiden tarpeista lähtevää koulutusta, joka määritellään koulutussopimuksessa.
- erikoistuvien hammaslääkäreiden tulee myös voida osallistua (evo-raham tai aluehallintovirastojen kautta työntäjille maksettavan tuen turvin) toimipaikan ulkopuoliseen koulutukseen.

9.1 Koulutuspaikkasopimus

Koulutuspaikaksi hakevan sairaalan, terveyskeskuksen tai muun terveydenhuollon yksikön tulee ottaa yhteyttä ko. koulutusohjelman vastuuhenkilöön (yliopiston professori tai dosentti) ja neuvotella koulutussopimuksesta ja sen sisällöstä. Koulutussopimuksessa tulee käydä ilmi miten pitkä koulutusaika ulkopuolisessa koulutuspaikassa hyväksytään, miten koulutuspaikalle asetetut kriteerit täytetään sekä mitkä valmiudet erikoistuvan hammaslääkäriin tulee saavuttaa koulutusjakson aikana. Koulutuspaikaksi hyväksytyt sairaalan tai terveyskeskuksen tulee osallistua yliopiston järjestämään arviointiin. Koulutussopimukset voivat olla määräaikaisia tai toistaiseksi voimassa. Mikäli koulutussopimukseen tulee oleellisia muutoksia sopimusaikana, niistä tulee tiedottaa tiedekunnalle tai tehdä uusi koulutussopimus.

Ulkopuolisen koulutuspaikan hyväksymisestä päättää kyseisen erikoisalan vastuuhenkilö. Koulutussopimuslomake löytyy [tiedekunnan verkkosivulta](#). Koulutussopimuksen allekirjoittavat koulutusohjelman vastuuhenkilö ja kouluttaja. Koulutussopimus toimitetaan lääketieteelliselle tiedekunnalle.

9.2 Henkilökohtainen koulutussopimus

Silloin kun ei ole tarkoituksenmukaista tehdä pysyvää koulutuspaikkasopimusta, voidaan tarpeen mukaan tehdä erikoistuvaa hammaslääkärinä koskeva henkilökohtainen koulutussopimus. Sopimus tarkoittaa, että koulutusohjelman vastuuhenkilö ja sairaalassa tai terveyskeskuksessa oleva kouluttaja tekevät yhdessä erikoistuvan kanssa koulutussopimuksen, jossa määritellään hyväksyttävä koulutusaika sekä opeteltavat tiedot ja taidot. Henkilökohtaisen koulutussopimuksen hyväksyy koulutusohjelman vastuuhenkilö ja sen allekirjoittavat ao. koulutusohjelman vastuuhenkilö, kouluttaja yliopistosairaalan ulkopuolisessa koulutuspaikassa sekä erikoistuva hammaslääkäri. Koulutussopimuksesta toimitetaan kopio tiedoksi tiedekunnalle.

10. Teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen järjestäminen

Koulutusyksiköt vastaavat hyväksytyjen koulutusohjelmien tasosta ja laadusta. Tavoitteena on, että koulutusyksiköt tarjoavat vaaditun kurssimuotoisen koulutuksen itse tai yhteistyössä jonkin muun tahon kanssa. Koulutusyksikkö voi hyväksyä kursseja, joiden järjestäjänä ovat mm. erikoisalayhdistys, hammaslääkäriyhdistykset tai muu lääke-/hammastieteellinen taho. Koulutuksen tulee tällöinkin täyttää teoreettiselle koulutukselle asetetut vaatimukset.

Koulutuksen järjestäjän tulee hakea kurssien hyväksymistä teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi etukäteen siltä koulutusyksiköltä, missä on kurssin suunnittelu- ja järjestämisvastuu. Täysin ulkopuoliset järjestäjät pyytävät hyväksymistä lähimmästä kyseisen erikoisalan koulutusta järjestävästä koulutusyksiköstä.

1. Hakemuksesta tulee käydä ilmi kurssin järjestäjä(t), tuntimäärä ja kurssin vastuuhenkilö. Lisäksi on ilmoitettava koulutuksen kohderyhmä, tavoitteet, hinta ja mahdolliset vaatimukset etukäteismateriaalista ja -valmistautumisesta sekä tieto tarvittavasta kirjallisuudesta, jos kyseessä on laajempi kokonaisuus, johon sisältyy tehtäviä tai kuulustelu. Yksityiskohtainen ohjelma liitetään hakemukseen.
2. Yksityisten yritysten tulee valmistella ja järjestää koulutus niin, että mukana on aina hammaslääketieteellinen taho, kuten yliopisto, koulutuspaikan saanut klinikka tai erikoisalayhdistys. Ulkopuolisten järjestäjien tulee selkeästi raportoida yhteistyö lääketieteellisten tahojen kanssa.
3. Ohjelman sisällöstä vastaavan henkilön tai yhdistyksen tulee edustaa jotakin niistä erikoisaloista, joille koulutusta haetaan. Koulutus voidaan silti hyväksyä teoreettiseksi koulutukseksi myös muille anotuille erikoisaloille.
4. Koulutusohjelman aiheiden otsikoinnissa ei saa näkyä kauppanimiä tai logoja.
5. Suositeltavia ovat laajat kokonaisuudet, esimerkiksi oppiaineiden itsensä järjestämät vuosittain toistuvat kurssit. Pienillä erikoisaloilla voidaan kurssimuotoinen koulutus järjestää yhteistyönä.
6. Yhtä opetustuntia vastaa 45 minuutin luento tai muu opetustilanne. Alle kolmen tunnin mittaisia yksittäisiä koulutustilaisuuksia ei hyväksytä.
7. Koulutuksen järjestäjältä edellytetään palautteen keräämisestä koulutuksesta. Palaute voidaan kerätä strukturoidulla lomakkeella tai avoimilla kirjallisilla kysymyksillä. Kaiken palautteen ja arvioinnin tarkoituksena on auttaa kurssin järjestäjiä kehittämään jatkokoulutusta sekä samalla kehittää ja parantaa erikoishammaslääkärikoulutuksen teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen laatua. Koulutuksen järjestäjän on pyydettäessä annettava palautteen yhteenveto ja osallistujien lukumäärätieto tiedekunnan käyttöön arviointia varten.

Kun kurssi on hyväksytty teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi, hakijalle ilmoitetaan hyväksytyt erikoisalat ja tuntimäärä. Missä tahansa koulutusyksikössä hyväksytty kurssi hyväksytään kaikissa koulutusyksiköissä teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi, mikäli ne vastaavat näitä pysyvääismääräyksiä.

HAMMASLÄÄKETIETEELLISEN DIAGNOSTIIKAN KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Suupatologia

3 vuoden koulutusohjelma

Vastuhenkilö ja kuulustelija:

EHL, dosentti Tuula Salo, tuula.salo [at] oulu.fi, puh. 02 9448 5592

Kouluttajat:

erikoishammaslääkäri, dosentti Tuula Salo

OYS:n patologian erikoislääkärit

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja suupatologian opinnot sekä sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta.

TAVOITTEET

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa.

Koulutusohjelman suoritettuaan erikoishammaslääkäriin tulee:

- tuntea alansa sairauksien yleisyys, etiologia ja patogeneesi
- tuntea suun limakalvojen ja leukojen alueen sairauksien ehkäisy
- hallita alansa sairauksien histopatologinen diagnostiikka
- hallita alansa tutkimuksissa käytettävät laitteistot ja menetelmät
- hallita suun limakalvosairauksien diagnostiikka ja hoitoperiaatteet
- osata toteuttaa alansa kliiniset ja histopatologiset erikoistutkimukset
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintaan ja kyetä toimimaan muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta. Erikoistumiskoulutus tapahtuu Oulun yliopistollisen sairaalan erikoistumisvirassa. Mahdollinen yliopistosairaalan ulkopuolinen sivuosa-alueen koulutus suoritetaan terveyskeskuksessa tai muussa koulutusyksikön hyväksymässä koulutuspaikassa, jonka kanssa on tehty koulutussopimus.

Vähintään puolet opiskeluaikasta käytetään potilaista otettujen kudoksenäytteiden tutkimiseen.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuhenkilön kanssa.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Koulutus sisältää klinisen työskentelyn lisäksi toimipaikkakoulutusta 4-6 tuntia viikossa ja teoreettista koulutusta keskimäärin 40 tuntia vuodessa.

Toimipaikkakoulutus on pääasiassa säännöllistä luento- ja seminaariopetusta ja omaehtoista opiskelua. Toimipaikkakoulutukseen kuuluvat:

- seminaarit, kirjallisuuskatsaukset ja esitelmät
- osallistuminen soveltuvin osin esitelmätilaisuuksiin sekä tapaus- ja tieteellisiin seminaareihin

Teoreettinen koulutus voi koostua valtakunnallista erikoisalan koulutuksista, lääkäripäivien koulutustilaisuuksista sekä osallistumisesta soveltuvin osin lääketieteen lisensiaattikoulutuksen perusopintoihin.

Lisäksi erikoistuvan hammaslääkärin tulee laatia viisi kirjallisuuteen perustuvaa *tutkielmaa*, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

Opiskeluvaatimukset

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:

- teoriakoulutuksen suorittaminen
- suun ja leukojen alueen kudosisäilytyksen tutkiminen
- limakalvosairauspoliklinikalla palvelu
- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistuminen tutkimustyöhön
- osallistuttava yksikön seminaareihin

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehitystään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuositain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

HAMMASLÄÄKETIETEELLISEN DIAGNOSTIIKAN KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Suurradiologia

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuuhenkilöt:

Erikoishammaslääkäri Soili Kallio-Pulkkinen, soili.kallio-pulkkinen [at] oulu.fi, puh. (08) 315 3847

Professori Osmo Tervonen, osmo.tervonen [at] oulu.fi, puh. (08) 315 2196

Kuulustelija: Erikoishammaslääkäri Soili Kallio-Pulkkinen

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja hammaslääketieteellisen radiologian opinnot sekä sivualueiden opinnot. Opinnot sisältävät teoreettisia ja kliinisiä jaksoja. Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta.

TAVOITTEET

Koulutusohjelman suoritettuaan erikoishammaslääkäriin tulee

- osata päättää, kuinka merkittävän löydöksen radiologinen menetelmä antaa kussakin kliinisessä tilanteessa
- tuntee alaansa kuuluvien radiologisten menetelmien yksityiskohdat ja tekniset pääpiirteet
- tuntee alaansa kuuluvan alueen normaalianatomia, anomaliat ja artefaktat
- tuntee alansa sairauksien yleisyys, etiologia ja patogeneesi
- tuntee leukojen alueen sairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet ja osata tulkita ne muiden kliinisten löydösten antaman tiedon avulla
- hallita alansa sairauksien radiologinen diagnostiikka
- hallita alansa radiologisissa tutkimuksissa käytettävät laitteistot ja menetelmät
- osaa toteuttaa alansa vaativat radiologiset erikoistutkimukset
- tuntee säteilysuojelun kansallinen ja Eu:n lainsäädännöllinen sisältö oman alansa kannalta
- hallita säteilysuojaus (laaduntarkkailu ja annosmittaus)
- kyetä löytämään uutta tieteellistä oman alansa tietoa ja kyetä arvioimaan tämän tiedon luotettavuutta
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen- ja suunnittelutehtäviin
- suorittaa osana tutkintoa STUK:n vastaavan johtajan tutkinnon pätevyys (monet erikoistujat hakeutuvat röntgenlaitosten johtoon tai virkoihin, johon tätä tarvitaan)
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään yhdeksän kuukautta tulee suorittaa terveyskeskuksessa.

Koulutuksen suoritetaan Oulun yliopistollisen sairaalan yleis- ja hammasradiologian yksiköissä. Mahdollinen yliopistosairaalan ulkopuolinen koulutus suoritetaan koulutuspaikoissa, joiden kanssa on tehty koulutus sopimus

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Pääainekoulutus

Koulutus sisältää kliinisen palvelun lisäksi 4-6 tuntia/viikko säännöllistä toimipaikkakoulutusta ja keskimäärin 40 tuntia/viikko teoreettista koulutusta.

Teoreettinen koulutus voi koostua valtakunnallisista erikoisalan koulutustilaisuuksista, lääkäripäivien koulutustilaisuuksista tai osallistumisesta soveltuvin osin lääketieteen lisensiaattikoulutuksen perusopintoihin.

Toimipaikkakoulutus on pääasiassa säännöllistä luento- ja seminaariopetusta ja omaehtoista opiskelua. Koulutuksessa käydään systemaattisesti läpi erikoisalan teoriapohjaa kirjallisuuteen pohjautuen.

Lisäksi toimipaikkakoulutukseen sisältyy osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin ja potilasseminaareihin.

Koulutukseen kuuluu myös kahden *kirjallisuuskatsauksen laatiminen ja osallistuminen tutkimustyöhön*.

Lisäksi erikoistuvan hammaslääkärin tulee suorittaa tiedekunnan hyväksymä *säteilysuojelukoulutus*, jonka laajuus on 0,5 opintopistettä (14 t). Lisäksi erikoistuvan hammaslääkärin tulee suorittaa säteilyn käytön vastaavan johtajan pätevyys 2,8 op.

Sivuainekoulutus

Pääainetta tukevia ja täydentäviä lääketieteellisiä ja hammaslääketieteellisiä aihepiirejä sivuavia aineopintoja, joista sovitaan kouluttajan kanssa erikseen.

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehitystään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuositain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/amatillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

HAMPAISTON OIKOMISHOITO

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuhenkilö ja kuulustelija:

Professori Pertti Pirttiniemi, pertti.pirttiniemi [at] oulu.fi, puh. 0294 48 5497

TAVOITTEET

Koulutusohjelma noudattaa pääosiltaan Euroopan Unionin hammaslääkärikoulutuksen neuvon antavan komitean suositusta (Bryssel 6.11.2002 XV/E/8385/10/95–FI Selonteko ja suositukset tiedoista ja taidoista) kahdella erikoisalalla: oikomishoidossa ja suukirurgiassa. Komitea oli hyväksynyt englanninkielisen asiakirjan 4. toukokuuta 2001.) oikomishoidon erikoisalalla vaadittavista tiedoista ja taidoista. Koulutusohjelman tavoitteena on antaa koulutettavalle sellaiset valmiudet, että hän oikomishoidon erikoishammaslääkärinä:

- omaa tietämyksen kallon ja kasvojen normaalista kasvusta ja osaa erottaa epänormaalin kehityksen
- osaa erityisesti tunnistaa leukojen ja purennan sekä hampaistokehityksen normaalin kehitykseen vaikuttavat seikat sekä osaa tarkasti diagnosoida mahdolliset kehityksen ja toiminnan poikkeavuudet
- osaa määrittää preventiivisen hoidon ja oikomishoidon toimenpiteiden indikaatiot sekä yksilön että laajojen väestöryhmien kannalta ja pystyy arvioimaan tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia
- kykenee suorittamaan kaikki yleisesti suoritettavat oikomishoidon toimenpiteet ja tuntee myös näiden pitkäaikaiset vaikutukset ja pystyy perustelevaan tehtyihin hoitopäätöksiin.
- pystyy arvioimaan oikomishoitoja terveystieteelliseltä kannalta
- osaa toimia erilaisissa ryhmissä suunniteltaessa ja toteutettaessa laaja-alaisia ja vaikeita oikomishoitoja

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen sairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveystieteellisessä.

Käytännön koulutus tapahtuu osin Oulun yliopistollisen sairaalan (OYS) erikoistumisvirassa, osin (vähintään 18 kk) joko Oulun kaupungin terveystieteellisen sairaalan erikoistumisvirassa tai Kuopion yliopistollisessa keskussairaalassa tai erikseen sovittavassa terveystieteellisessä/ sairaalassa (koulutussopimus).

Käytännön koulutus tapahtuu kouluttajan ohjauksessa suorittamalla erikoistumiskoulutukseen tarkoitettuja oikomishoitoja. Tällöin erikoistuva hammaslääkäri suorittaa oikomishoidon diagnosoinnin ja hoitosuunnitelmien laatimisen sekä näihin liittyvät kliiniset tutkimukset. Tärkeänä osana koulutusta on myös hoitojen pitkäaikainen arviointi ja jälkitarkastusten tekeminen. Mahdollisimman laaja-alaisen koulutuksen turvaamiseksi suoritettavat oikomishoidot sisältävät aikuisilla tehtäviä tavanomaisia oikomishoitoja sekä yhteistyössä hoidettavia leukakirurgiaa vaativia oikomishoitoja. Huomattava osa hoidoista on lapsilla eri kasvuvaiheissa tehtävää oikomishoitoa. Tämän lisäksi hoitoihin kuuluu erityisryhmillä tehtävää erityistason potilaiden oikomishoitoja.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Teoreettisen koulutuksen laajuus on vähintään 40 tuntia/vuosi. Teoreettinen koulutus voi koostua valtakunnallisista oikomishoidon erikoistumiskoulutuksen koulutustilaisuuksista, lääkäripäivien koulutustilaisuuksista ja osallistumisesta soveltuvin osin lääketieteen lisensiaattiopintojen peruskursseille.

Toimipaikkakoulutus (4-6 tuntia viikossa) on pääasiassa säännöllistä luento- ja seminaariopetusta ja omaehtoista opiskelua. Koulutuksessa käydään systemaattisesti läpi oikomishoidon alan teoriapohjaa kirjallisuuteen pohjautuen.

Lisäksi toimipaikkakoulutukseen sisältyy seuraavia osakokonaisuuksia:

- osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin ja potilasseminaareihin
- osallistuminen oman oppimiskokonaisuuden evaluatioon ja kehittämiseen.

Koulutusohjelman vaatimuksiin kuuluu myös *kirjallisuuskatsausten* tekeminen, joista yksi on laaja tai omaehtoinen analyttinen tutkielma. Tämä voidaan korvata osallistumalla julkaisuun johtavaan tieteelliseen tutkimustyöhön.

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehitystään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuositain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

KLINIISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Kariologia ja endodontia 3 vuoden koulutusohjelma

Vastuuhenkilö ja kuulustelija:

professori Leo Tjäderhane, leo.tjaderhane [at] oulu.fi, puh. 02 94 48 5510

TAVOITTEET

Koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa erikoishammaslääkäri, joka kykenee toimimaan alansa erikoishammaslääkärin tehtävissä siten, että hän

- hallitsee hampaiden kovakudosten ja hampaan pulpan sairauksien diagnostiikan, erotusdiagnoosiikan ja hoidon
- tuntee hampaiden kovakudokseen liittyvien sairauksien epidemiologian, etiologian ja patogeenesisin
- tuntee yleissairauksien ja niiden hoitojen aiheuttamat hammashoidolliset vaikutukset ja hammassairauksien yhteydet muihin sairauksiin
- hallitsee kariuksen ehkäisyyn anti-infektiiviset toimenpiteet sekä juurenhoidon problematiikan vakavasti sairailta potilailla
- hallitsee yleisanestesiassa ja ilokaasusedaatiassa tapahtuvan hammashoidon
- kykenee toimimaan erikoisalansa opettajana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa
- omaa kokemusta moniammatillisesta ryhmätyöstä ja sen johtamisesta
- on perehtynyt terveydenhuollon hallintoon

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Yliopistosairaalan ulkopuolisen koulutuksen tulee perustua hyväksytyyn koulutussopimukseen.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Pääainekoulutus

Pääaineeseen keskittyvä koulutus käsittää vähintään kaksi vuotta kokonaiskoulutusajasta

Koulutukseen kuuluu potilashoidon lisäksi säännöllistä toimipaikkakoulutusta 4–6 tuntia viikossa ja teoreettista koulutusta keskimäärin 40 tuntia vuodessa.

Teoreettiseen koulutukseen voi kuulua valtakunnallisia erikoisalalan koulutustilaisuuksia, lääkäripäivien koulutustilaisuuksia sekä soveltuvin osin osallistumista lääketieteen lisensiaatin tutkintoon sisältyviin perusopintoihin.

Toimipaikkakoulutus on pääasiassa säännöllistä luento- ja seminaariopetusta sekä omaehtoista opiskelua. Lisäksi koulutukseen kuuluu osallistuminen hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin ja potilasseminaareihin.

Erikoistuvan hammaslääkärin tulee myös laatia vähintään kaksi *kirjallisuustutkielmaa* ja perehtyä erikoisalalan opetukseen.

Sivuainekoulutus

- Pääainetta tukevia ja täydentäviä sivuaineopintoja tulee kuulua koulutukseen kouluttajan kanssa erikseen sovittavalta alueelta.
- Kariologian ja endodontian kannalta keskeisiä sivualueita ovat esim. protetiikka ja purentafysiologia, parodontologia, suugeriatria, pedodontia ja radiologia.

Erikoistuva hammaslääkäri hoitaa ko. sivuaineen potilaista ja suorittaa ko. sivualueen kirjallisen kuulustelun.

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehittymistään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuositain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

KLINIISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Lasten hammashoito

3 vuoden koulutusohjelma

Vastuuhenkilö ja kuulustelija:

Vuokko Anttonen, vuokko.anttonen [at] oulu.fi, puh. 040 7766328

TAVOITTEET

Koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa erikoishammaslääkäri, joka kykenee toimimaan alansa erikoishammaslääkärin tehtävissä siten, että hän

- omaa hyvät pediatrian ja lasten psykiatrian tiedot
- hallitsee lasten hammashoidon ja päivittää tietojaan ja taitojaan
- tuntee lapsen fyysisen ja psyykkisen kehityksen vaiheet
- tuntee lasten yleissairauksien ilmenemisen ja niiden hoitojen aiheuttamat muutokset ja suun alueella ja vaikutukset hammashoitoon ja tietää, miten suunterveys vaikuttaa yleisterveyteen/sairauksiin
- tuntee oireyhtymien kliinisen ilmenemisen
- osaa diagnosoida hampaiston kovakudoksen kehitykselliset häiriöt ja hoitaa ne
- osaa diagnosoida ja hallitsee lasten kaltoin kohteluun liittyvät asiat
- hallitsee sedaatiomenetelmät hammashoidossa
- osaa toteuttaa alan vaativan erikoishoidon yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen asiantuntijoiden kanssa
- osaa toimia asiantuntijana koskien lasten ja nuorten hyvinvointia
- kykenee toimimaan erikoisalansa opettajana
- omaa kokemusta moniammatillisesta ryhmätyöstä ja sen johtamisesta
- kehittää muiden kansallisten asiantuntijoiden kanssa erikoistumiskoulutusta ja lasten hammashoitoa
- on perehtynyt terveydenhuollon hallintoon
- kansainvälinen yhteistyö

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Yliopistosairaalan ulkopuolisen koulutuksen tulee perustua hyväksytyyn koulutussopimukseen.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Pääainekoulutus

Pääaineeseen keskittyvä koulutus käsittää vähintään kaksi vuotta kokonaiskoulutusajasta.

Koulutukseen kuuluu potilashoidon lisäksi säännöllistä toimipaikkakoulutusta 4–6 tuntia viikossa ja teoreettista koulutusta keskimäärin 40 tuntia vuodessa..

Toimipaikkakoulutus on pääasiassa säännöllistä luento- ja seminaariopetusta sekä omaehtoista opiskelua. Lisäksi koulutukseen kuuluu osallistuminen hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin ja potilasseminaareihin. Erikoistuvan hammaslääkärin tulee myös laatia vähintään kaksi *kirjallisuustutkielmaa* ja perehtyä erikoisalan *opetukseen*.

Teoreettiseen koulutukseen voi kuulua valtakunnallisia erikoisalan koulutustilaisuuksia, lääkäripäivien koulutustilaisuuksia sekä soveltuvien osien osallistumista lääketieteen lisensiaatin tutkintoon sisältyviin

perusopintoihin. Lisäksi koulutuksen teoriaosaksi suositellaan jatkokoulutusaikana osallistumista kansainvälisiin lasten hammashoidon kongresseihin.

Sivuainekoulutus

- Koulutusohjelmaan tulee kuulua pääainetta tukevia ja täydentäviä sivuaineopintoja koulutuksen vastuuhenkilön kanssa erikseen sovittavalta alueelta
- Lasten hammashoidon kannalta keskeisiä sivualueita voivat olla esim. ortodontia, purentafysiologia, parodontologia ja radiologia.
- Erikoistuva hammaslääkäri hoitaa ko. sivualueen potilaita ja suorittaa ko. sivualueen kuulustelun sivuaineen erikoistumiskoulutuksesta vastaavan henkilön kanssa sovitun materiaalin pohjalta.

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma koskien pää- ja sivuosa-alueita. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehittymistään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuositain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

KLINIISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Parodontologia

3 vuoden koulutusohjelma

Vastuhenkilö ja kuulustelija:

Professori (ma) Tellervo Tervonen, tellervo.tervonen [at] oulu.fi, puh. 040 713 7071

TAVOITTEET

Koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa erikoishammaslääkäri, joka kykenee toimimaan alansa erikoishammaslääkärin tehtävissä siten, että hän:

- tuntee parodontologian alaan kuuluvien sairauksien epidemiologian, etiologian ja patogeenien
- hallitsee parodontiumin ja sairauksien diagnostiikan
- tuntee yleissairauksien ja niiden hoitojen aiheuttamat altisteet parodontiumille ja vaikutukset yleisterveyteen
- hallitsee parodontaalisaireuksien ehkäisyn, anti-infektiiviset toimenpiteet sekä parodontaalikirurgian mukaan lukien rekonstruktiviset toimenpiteet ja tavanomainen implanttikirurgia
- kykenee toimimaan erikoisalansa asiantuntijana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa
- omaa kokemusta moniammatillisesta ryhmätyöstä ja sen johtamisesta
- on perehtynyt terveydenhuollon hallintoon

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Yliopistosairaalan ulkopuolisen koulutuksen tulee perustua hyväksytyyn koulutussopimukseen. Koulutukseen kuuluu vähintään yhden vuoden ja enintään yhden vuoden ja kuuden kuukauden yliopistosairaalajakso. Lisäksi koulutukseen voi sisältyä enintään yhden vuoden päätoiminen palvelu parodontologian hoitoon liittyvissä opetus- ja tutkimustehtävissä, kuitenkin siten, että päätoimisen parodontologian alalta suoritettavan tutkimuksen osuus on enintään kuusi kuukautta.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Pääainekoulutus

Pääaineeseen keskittyvän koulutuksen laajuus on vähintään kaksi ja puoli (2,5) vuotta kokonaiskoulutusajasta.

Koulutukseen kuuluu potilashoidon lisäksi teoreettista koulutusta keskimäärin 40 tuntia/vuosi seuraavasti:

Teoreettinen koulutus koostuu valtakunnallisista ja kansainvälisistä erikoisan koulutustilaisuuksista tai muista soveltuvista koulutustilaisuuksista tai osallistumisesta soveltuvin osin lääketieteen lisensiaattikoulutuksen perusopintoihin.

Toimipaikkakoulutus käsittää kirjallisuuden referointeja, seminaareja, tapauselostuksia ja demonstraatioita. Koulutuksessa käydään systemaattisesti läpi erikoisan teoriapohjaa kirjallisuuteen perustuen. Toimipaikkakoulutusta kuuluu koulutukseen 4-6 tuntia viikossa

Lisäksi toimipaikkakoulutukseen sisältyy osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin ja potilasseminaareihin.

Erikoistuvan hammaslääkärin tulee laatia vähintään kaksi *kirjallisuustutkielmaa* ja antaa oman erikoisalansa *opetusta ja/tai täydennyskoulutusta*. Koulutukseen voi sisältyä myös parodontologian alan tutkimusta.

Pääainetta tukevia ja täydentäviä sivuaineopintoja tulee kuulua koulutukseen kouluttajan kanssa erikseen sovittavalta alueelta

Parodontologian sivuaineopintoja suorittava hoitaa ko. alueen potilaita ja suorittaa sivuaineen kirjallisen kuulustelun (oppikirja: Newman, Takel, Klokkevold, Carranza: Clinical Periodontology, uusin painos)

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehitystään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuositain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

KLINIISEN HAMMASHOIDON KOULUTUSOHJELMA, Painotusala: Protetiikka ja parentafysiologia

3 vuoden koulutusohjelma

Vastuhenkilö ja kuulustelija

Professori Aune Raustia, aune.raustia [at] oulu.fi, 0294 48 5497

TAVOITTEET

Koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa erikoishammaslääkäri, joka kykenee toimimaan alansa erikoishammaslääkärin tehtävissä siten, että hän:

- hallitsee parentaelinten toimintahäiriöiden diagnostiikan ja hoidon
- kykenee suorittamaan alaan kuuluvat diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet
- hallitsee teorian ja kykenee suorittamaan purennan kuntoutukseen tähtäävät proteettiset toimenpiteet
- omaa riittävät tiedot ja taidot erityisaluetta läheisesti sivuavilta hammaslääketieteen ja lääketieteen osa-alueilta
- kykenee toimimaan erikoisalansa asiantuntijana terveydenhuollon henkilöstön koulutuksessa
- omaa kokemusta moniammatillisesta ryhmätyöstä ja sen johtamisesta
- on perehtynyt terveydenhuollon hallintoon

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Yliopistosairaalan ulkopuolisen koulutuksen tulee perustua hyväksytyyn koulutussopimukseen. Koulutukseen voi sisältyä enintään yhden vuoden päätoiminen palvelu proteettiseen ja parentafysiologiseen hoitoon liittyvissä opetus- ja tutkimustehtävissä, kuitenkin siten, että päätoimisen protetiikan ja parentafysiologian alalta suoritettavan tutkimuksen osuus on enintään kuusi kuukautta.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Pääaineenkoulutus

Pääaineeseen keskittyvän koulutuksen laajuus on vähintään 2,5 vuotta kokonaiskoulutusajasta ja yliopistosairaalassa suoritettavan koulutuksen osuus on vähintään yksi vuosi ja enintään 1,5 vuotta. Yliopistosairaalaosuus sijoittuu pääsääntöisesti koulutusvaiheen loppuun.

Koulutukseen kuuluu potilashoidon lisäksi teoreettista koulutusta keskimäärin 40 tuntia/vuosi seuraavasti:

Teoreettinen koulutus voi koostua valtakunnallisista ja kansainvälisistä erikoisalan koulutustilaisuuksista tai muista soveltuvista koulutustilaisuuksista tai osallistumisesta soveltuvin osin lääketieteen lisensiaattikoulutuksen perusopintoihin. Teoreettinen koulutus voi koostua valtakunnallisista erikoisalan koulutustilaisuuksista, lääkäripäivien koulutustilaisuuksista tai osallistumisesta soveltuvin osin lääketieteen lisensiaattikoulutuksen perusopintoihin.

Toimipaikkakoulutus käsittää kirjallisuuden referointeja, seminaareja, tapausselostuksia ja demonstraatioita. Koulutuksessa käydään systemaattisesti läpi erikoisalan teoriapohjaa kirjallisuuteen perustuen. Lisäksi toimipaikkakoulutukseen sisältyy osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin ja potilasseminaareihin. Koulutukseen kuuluu toimipaikkakoulutusta 4-6 tuntia/viikko.

Erikoistuvan hammaslääkärin tulee laatia vähintään kaksi *kirjallisuustutkielmaa* ja antaa oman erikoisalansa *opetusta ja /tai täydennyskoulutusta*. Koulutukseen voi sisältyä myös protetiikan ja/tai purentafysiologian alan tutkimusta.

Pääainetta tukevia ja täydentäviä sivuaineopintoja tulee kuulua koulutukseen kouluttajan kanssa erikseen sovittavalta alueelta. Protetiikan ja purentafysiologian sivuaineopintoja suorittava perehtyy ko. alueen potilashoittoon, osallistuu toimipaikkakoulutukseen ja suorittaa kirjallisen sivu-osa-alueen kuulustelun.

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Koulutettavan kanssa laaditaan koulutussuunnitelma. Koulutettava seuraa omaa kehitystään pitämällä lokikirjaa, joka kuvaa hänen tiedollista ja taidollista kehitystään. Koulutettava arvioi yhdessä ohjaajan tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa puolivuosittain miten koulutus on edennyt ja mihin tulisi kiinnittää huomiota jatkossa.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

6 vuoden koulutusohjelma

Vastuhenkilö ja kuulustelija:

Dosentti Kai Sundquist, kai.sundquist [at] ppshp.fi, 040-5638482

TAVOITTEET

Koulutuksen tarkoituksena on antaa koulutettavalle riittävät tiedot ja taidot suu- ja leukakirurgian eri osa-alueilta, jotta hän saavuttaisi kyvyn kriittiseen, tieteelliseen tutkimukseen perustuvaan, itsenäiseen, ja kokonaisvaltaiseen työskentelyyn suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärinä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä. Suu- ja leukakirurgian opintojen lisäksi koulutuksessa perehdytään terveydenhuollon suunnitteluun, hallintoon, tutkimukseen, johtamiseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön.

Koulutusohjelman suoritettuaan suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärin tulee

- kyetä itsenäisesti toimimaan alansa erikoishammaslääkärin tehtävissä siten, että hän hallitsee erikoisalaansa kuuluvien elinten rakenteen ja toiminnan sekä sairauksien, vammojen ja kehityshäiriöiden diagnostiikan, ehkäisyn, hoidon ja kuntoutuksen niin yksilö- kuin väestötasollakin ja kykenee itsenäisesti laatimaan suu- ja leukakirurgisen potilaan hoitosuunnitelman
- hallita leikkausindikaatioiden ja leikkaukelpoisuuden arvioinnin sekä leikkausmenetelmän valinnan ja leikkausta edeltävän tutkimuksen ja hoidon
- suoriutua itsenäisesti suu- ja leukakirurgiaan kuuluvasta päivystyksellisestä sekä ei-kiireellisestä leikkaustoiminnasta
- hallita postoperatiivinen hoito ja suu- ja leukakirurgisen potilaan kuntoutus
- kyetä oman alansa suunnitteluun ja kehittämiseen
- osata arvioida hoidon tuloksia tieteellisin menetelmin
- olla perehtynyt ja osata hyödyntää niitä hammaslääketieteen ja lääketieteen osa-alueita, jotka sivuavat keskeisesti suu- ja leukakirurgiaa
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kuusi vuotta. Koulutuksesta vähintään yhdeksän kuukautta tulee suorittaa terveyskeskuksessa. Koulutukseen sisältyy käytännön palvelun lisäksi teoreettisia opintoja ja täydentävää lääketieteen opiskelua. Mikäli koulutettavalla on suoritettuna kliinisiä lääketieteen lisensiaatin opintoja vähintään 145 opintopistettä, voidaan tällä korvata kahden vuoden käytännön palvelu.

Käytännön koulutus tapahtuu erikoistuvan hammaslääkärin virassa tai muussa koulutusyksikön erikoistumispalveluksi hyväksymässä virassa tai toimessa. Pääosa koulutuksesta palvellaan OYS:n hammas- ja suusairauksien klinikassa. Osa erikoistumisesta voidaan suorittaa koulutuksesta vastuussa olevan yksikön hyväksymissä muissa terveydenhuollon yksiköissä kuten keskussairaaloissa ja terveyskeskuksissa. Suu- ja leukakirurgian alan tutkimustyötä voidaan hyväksyä erikoistumiseen korkeintaan kuusi kuukautta.

Käytännön koulutus sisältää jatkokoulutettavan osallistumisen suu- ja leukakirurgiseen päivystykseen ja polikliiniseen toimintaan sekä itsenäisesti että avustavana leikkaajana osallistumisen keskeisiin suu- ja leukakirurgisiin toimenpiteisiin ja hoitoihin, joista koulutettava pitää erillistä lokikirjaa.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS JA TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Teoreettinen koulutus voi koostua valtakunnallisista/koulutusyksikön ulkopuolisista suu- ja leukakirurgian ja sitä sivuavien erikoisalojen koulutustilaisuuksista ja koulutuspäivien tilaisuuksista. Koulutukseen kuuluu teoreettista koulutusta keskimäärin 40 tuntia/vuosi. Erikoistuva pitää rekisteriä käymistään koulutustilaisuuksia ja suunnittelee koulutuksen yhdessä vastuukouluttajan kanssa.

Koulutukseen kuuluu myös vuosittain vähintään yhden laajan *kirjallisuuskatsauksen* laatiminen.

Erikoistuvan hammaslääkärin tulee osallistua myös säännölliseen *toimipaikkakoulutukseen* 4-6 tuntia/viikko. Koulutus sisältää osallistumista oman klinikan tiedekunnan järjestämiin seminaari- ja opetustilaisuuksiin ja potilasseminaareihin.

3. TÄYDENTÄVÄ LÄÄKETIETEEN OPISKELU

Erikoistuva osallistuu soveltuvin osin lääketieteellisen tiedekunnan kliinisten kurssien opetukseen. Tämä osa erikoistumista suunnitellaan yhdessä vastuukouluttajan ja erikoistuvan kesken. Erikoistuva pitää lokikirjaa täydentävästä lääketieteen opiskelusta.

4. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

5. ARVIOINTI JA OHJAUS

Erikoistuva hammaslääkäri laatii yhdessä koulutuksen vastuuhenkilön kanssa koulutuksen alussa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman, joka sisältää sekä käytännön koulutuksen, teoreettisen koulutuksen että täydentävän lääketieteellisen koulutuksen jaksot. Suunnitelmaa tarkennetaan opintojen edetessä. Oppinen on nousujohteista ja sitä arvioidaan säännöllisin väliajoin sekä tutorin että erikoistuvan toimesta. Arvioinnin tukena käytetään kliinisiä ja teoreettisia opintosuorituksia sisältävää lokikirjaa sekä erikoistuvan ja ohjaajien täyttämää arviointilomaketta.

6. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla:

http://www.med.helsinki.fi/amatillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html

TERVEYDENHUOLTO

3 vuoden koulutusohjelma

Vastuuhenkilö ja kuulustelija:

Professori Jorma Virtanen, jorma.virtanen [at] oulu.fi, puh. 0294 48 5584

TAVOITTEET

Terveydenhuollon erikoishammaslääkäriin tulee hallita seuraavat asiakokonaisuudet

- terveyden, sairauden ja sosiaalisen ympäristön kehityssuunnat Suomessa ja maailmalla sekä näiden vaikutukset omaan toimintaympäristöön
- terveydenhuollon toimintatapojen perusteena olevan tieteellisen tiedon karttumisprosessi sekä tutkimustiedon kriittinen arviointi, soveltaminen ja tuottaminen oman toimintaympäristön tarpeisiin
- terveydenhuollon suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin peruseräatteen
- terveydenhuollon säädökset ja etiikka
- sosiaali- ja terveydenhuollon moniammatillinen johtaminen
- sosiaali- ja terveydenhuollon taloudelliset kysymykset

Erikoistumiskoulutukseen liittyvä pakollinen moniammatillinen johtamiskoulutus voidaan sisällyttää henkilökohtaisessa oppimissuunnitelmassa sekä käytännön palveluun että teoreettiseen koulutukseen.

I. KÄYTÄNNÖN PALVELU

Koulutuksen kokonaispituus on kolme vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa.

Terveydenhuollon erikoishammaslääkärikoulutus suoritetaan yliopiston hyväksymässä toimessa tai tehtävässä.

Terveydenhuollon koulutusohjelman käytännön koulutus sisältää toimimisen terveydenhuollon suunnittelu-, seuranta- ja arviointitehtävissä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa erikseen sovittavissa organisaatioissa (esim. yliopisto, sosiaali- ja terveysministeriö, terveyskeskus). Käytännön koulutukseen liittyy toimipaikkakoulutus, joka sisältää osallistumisen organisaatioiden säännölliseen toimintaan kuten kokouksiin, seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin. Käytännön koulutuksen laajuus on 83 opintopistettä.

2. TEOREETTINEN KOULUTUS

Teoreettisten opintojen tavoitteena on perehdyttää koulutettava terveydenhuollon hallinto- ja asiantuntijatehtävissä tarvittaviin tietoihin, taitoihin ja niiden soveltamiseen. Opinnot valitaan niin, että ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, joka rakentuu oppijan aiemman tiedon ja kokemuksen sekä tavoitteiden mukaan. Erityisesti perehdytään tiedon hankintaan ja kriittiseen arviointiin, omaa toimintaympäristöä koskevan tiedon tuottamiseen, menetelmäopintoihin, hallintoon, johtamiseen, suunnitteluun sekä eettisiin ja taloudellisiin kysymyksiin. Teoreettisia opintoja tulee olla vähintään 90 opintopistettä, joihin sisältyy opinnäytetyö, joka on laajuudeltaan 23 opintopistettä.

3. JOHTAMISKOULUTUS

Koulutukseen sisältyy 10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus, jonka erikoistuva voi halutessaan laajentaa 30 opintopisteen lähijohtajakoulutukseksi. Lisätietoja johtamiskoulutuksesta: <http://www.oulu.fi/ltk/opiskelu/jatkokoulutus/johtamiskoulutus>

4. ARVIOINTI JA OHJAUS

Erikoistuva hammaslääkäri laatii koulutuksen alussa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Henkilökohtaisen oppimissuunnitelman pohjana ovat erikoistuvan ja kouluttajan yhdessä asettamat tavoitteet koulutukselle. Oppimista arvioidaan asetettujen tavoitteiden pohjalta säännöllisin väliajoin, kuitenkin vähintään vuosittain. Arvioinnin tukena käytetään säännöllisesti päivitettävää oppimispäiväkirjaa. Erikoistuva hammaslääkäri arvioi myös saamaansa koulutusta ja sen toimivuutta.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Ajantasaiset kuulusteluvaatimukset ovat luettavissa Helsingin yliopiston sivulla: http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/kuulusteluvaatimukset.html